

**UCHWAŁA NR XXIX/173/26
RADY GMINY RZECZENICA**

z dnia 18 marca 2026 r.

**w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności
zwierząt na terenie Gminy Rzeczenica w 2026 roku**

Na podstawie art. 11 a w związku z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1580 ze zm.), art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.), po uzyskaniu pozytywnych opinii Powiatowego Lekarza Weterynarii, organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt oraz dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich działającymi na terenie Gminy Rzeczenica Rada Gminy Rzeczenica uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Rzeczenica w 2026 roku w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rzeczenica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodnicząca Rady Gminy

Irena Bytner

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Rzeczenica w 2026 roku.

Podstawą prawną podjęcia przez Radę Gminy Rzeczenica uchwały w sprawie „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Rzeczenica w 2026 roku”, zwanego dalej Programem jest art. 11 a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1580, ze zm.).

Program ma zastosowanie do wszystkich zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów, w tym kotów wolno żyjących oraz zwierząt gospodarskich.

Większość działań określonych w Programie dotyczy psów i kotów, ponieważ skala bezdomności tych zwierząt jest największa w całym kraju, jak również w Gminie Rzeczenica.

§ 1. 1. Ilekróć w programie jest mowa o:

- 1) Gminie, należy przez to rozumieć Gminę Rzeczenica;
- 2) Schronisku dla bezdomnych zwierząt, ul. Przemysłowa 43, 83 – 400 Kościerzyna, należy przez to rozumieć podmiot prawny prowadzący w imieniu Gminy Rzeczenica wyłapywanie i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz prowadzący działania mające na celu zapobieganie bezdomności zwierząt;
- 3) Zwierzętach bezdomnych, należy przez to rozumieć zwierzęta domowe, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka i nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką dotąd pozostawały;
- 4) Zwierzętach domowych, należy przez to rozumieć zwierzęta tradycyjnie przebywające wraz z człowiekiem w jego domu lub odpowiednim pomieszczeniu, utrzymywane przez człowieka w charakterze jego towarzysza;
- 5) Kotach wolno żyjących, należy przez to rozumieć koty urodzone i żyjące na wolności (żyjące w otoczeniu człowieka w stanie dzikim), które stanowią stały element ekosystemu gminnego, a ich obecność w budynkach w zdecydowany i naturalny sposób zapobiega obecności i rozmnażaniu się gryzoni (myszy i szczurów) oraz wpływa na zmniejszenie się populacji zwierząt dzikich takich jak ptaki i zające.
- 6) Opiekunach społecznych kotów wolno żyjących - należy przez to rozumieć osoby, opiekujące się kotami wolno żyjącymi poprzez m.in. ich dokarmianie, które złożyły deklarację społecznego opiekuna kotów wolno żyjących w Urzędzie Gminy w Rzeczenicy.

2. Wykonawcami Programu są:

- 1) Gmina Rzeczenica.
- 2) Schronisko dla bezdomnych zwierząt, ul. Przemysłowa 43, 83 - 400 Kościerzyna prowadzone przez Fundację „ANIMALSI” na podstawie umowy nr OS.6.2023 z dnia 15.12.2023 r. podpisanej z Gminą Rzeczenica.
- 3) Organizacje społeczne, stowarzyszenia, fundacje, których statutowym celem działania jest przeciwdziałanie bezdomności zwierząt.

3. Funkcję koordynatora działań podejmowanych w ramach Programu pełni Wójt Gminy Rzeczenica.

§ 2. Cel i zadania programu

1. Celem Programu jest zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Rzeczenica oraz opieka nad zwierzętami bezdomnymi.

2. Zadania programu:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku,
- 2) sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkowa sterylizacja lub kastracja zwierząt w schronisku;
- 5) poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

§ 3. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom domowym miejsca w schronisku dla zwierząt realizowane jest poprzez schronisko, które posiada decyzję zezwalającą na prowadzenie tego typu działalności, numer weterynaryjny nadany przez Państwową Inspekcję Weterynaryjną zgodnie z miejscem prowadzonej działalności oraz spełnia warunki określone w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1078 ze zm.).

§ 4. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt

Gmina Rzeczenica zapewnia bezdomnym zwierzętom miejsce w Schronisku dla bezdomnych zwierząt, ul. Przemysłowa 43, 83 – 400 Kościerzyna prowadzonym przez Fundację „ANIMALSI” na podstawie umowy nr OS.6.2023 z dnia 15.12.2023 r. podpisanej z Gminą Rzeczenica.

§

5.

Opieka nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie

- 1) Koty wolno żyjące, bytujące głównie w piwnicach budynków mieszkalnych, wielorodzinnych, są elementem ekosystemu gminnego, a ich obecność zapobiega rozprzestrzenianiu się gryzoni (myszy i szczurów).
- 2) Koty te nie są zwierzętami bezdomnymi, dlatego nie należy ich wyłapywać ani wywozić, lecz stwarzać warunki bytowania w miejscach ich dotychczasowego schronienia.
- 3) W celu objęcia opieką kotów wolno żyjących, Gmina stworzy rejestr kotów wolno żyjących, z podaniem m.in. ich liczebności, miejsc przebywania oraz danymi osób opiekujących się nimi.
- 4) Każdy społeczny opiekun kotów wolno żyjących zobowiązany jest złożyć w Urzędzie Gminy w Rzeczenicy deklarację społecznego opiekuna kotów wolno żyjących.
- 5) Deklaracja nie może dotyczyć dokarmiania kotów posiadających właściciela, muszą to być wyłącznie koty wolno żyjące.
- 6) Dane przedstawione w deklaracji muszą zostać potwierdzone własnoręcznym podpisem.
- 7) Opieka nad kotami wolno żyjącymi będzie polegała na wydawaniu społecznym opiekunom kotów wolno żyjących karmy przez pracownika Urzędu Gminy w Rzeczenicy.
 - a) Każdy opiekun społeczny otrzyma karmę po wyrażeniu zgody na jej otrzymywanie.
 - b) Karma będzie wydawana do czasu wycofania deklaracji opiekuna społecznego dotyczącej opieki nad tymi kotami przez samego opiekuna.
 - c) Karma nie będzie wydawana społecznemu opiekunowi kotów wolno żyjących również wtedy, gdy złoży on w Urzędzie Gminy Rzeczenica wniosek o wycofanie z jego deklaracji zapisu o chęci otrzymywania wsparcia w postaci karmy.
 - d) Ilość przyznanej karmy będzie uzależniona od liczby dokarmianych kotów wolno żyjących i środków zarezerwowanych na ten cel w Budżecie Gminy Rzeczenica na rok 2025.
 - e) O częstotliwości, terminie i sposobie odbioru karmy zostaną powiadomieni społeczni opiekunowie kotów wolno żyjących na piśmie.
 - f) Społeczny opiekun kotów wolno żyjących powiadamia Urząd Gminy Rzeczenica pisemnie o zmianie liczebności kotów wolno żyjących, które są pod jego opieką oraz o każdorazowej zmianie innych danych zawartych w złożonej deklaracji.

- 8) W celu ograniczenia populacji wolno żyjących kotów, Gmina pokrywa koszty ich sterylizacji i kastracji, a także usypiania ślepych miotów.

Określa się następujące zasady przeprowadzania i finansowania w/w zabiegów:

- a) Społeczny opiekun chcący wysterylizować/wykastrować wolno żyjące koty lub uspić ślepy miot obowiązany jest uzyskać zgodę z Urzędu Gminy w Rzeczenicy. W przypadku ślepych miotów, gdzie bardzo ważnym czynnikiem jest czas, dopuszczalne jest zgłoszenie telefoniczne pod nr tel. 59 83 317 22 wew. 28.
 - b) Zgoda na sterylizację/kastrację kota wolno żyjącego lub uspienie ślepego miotu może zostać wydane tylko społecznemu opiekunowi kotów wolno żyjących.
 - c) Społeczny opiekun kotów wolno żyjących zobowiązany jest odebrać kota z terenu gabinetu weterynaryjnego w terminie podanym przez lekarza weterynarii.
 - d) Ślepe mioty w celu usypienia będą dostarczane do lekarza weterynarii przez osobę, która złożyła wniosek o uspienie (pisemny lub telefoniczny).
 - e) Po wykonaniu zabiegu sterylizacji/kastracji i zachowaniu wskazanego przez lekarza weterynarii okresu ochronnego, koty będą wypuszczane przez społecznych opiekunów kotów wolno żyjących w miejscu ich wcześniejszego pochwycenia.
- 9) Opieka nad kotami wolno żyjącymi będzie polegała również na ich leczeniu w przypadku wystąpienia chorób.
- 10) Ilość zabiegów wymienionych w Programie będzie limitowana wysokością środków przeznaczonych w Budżecie Gminy Rzeczenica na realizację Programu w danym roku budżetowym.

§ 6. 1. Na terenie Gminy wprowadza się wyłapywanie bezdomnych zwierząt:

- Interwencyjne
- Okresowe

2. Wyłapywaniem objęte będą bezdomne zwierzęta pozostawione bez opieki, w stosunku do których nie istnieje możliwość ustalenia ich właścicieli lub innej osoby odpowiedzialnej, pod której opieką dotychczas pozostawały, a w szczególności chore lub zagrażające życiu, zdrowiu i bezpieczeństwu ludzi.

3. Celem zapewnienia dalszej opieki nad bezdomnymi zwierzętami Gmina Rzeczenica podpisała umowę nr OS.6.2023 z dnia 15.12.2023 r. z Fundacją „ANIMALSI” prowadzącą Schronisko dla bezdomnych zwierząt, ul. Przemysłowa 43, 83 – 400 Kościerzyna, którego adres został podany na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Rzeczenica.

4. Wyłapywanie bezdomnych zwierząt prowadzone będzie wyłącznie przy użyciu specjalistycznego sprzętu przeznaczonego do wyłapywania zwierząt, który nie stwarza zagrożenia dla życia i zdrowia zwierząt, a także nie będzie zadawał im cierpienia, przy całkowitym zapewnieniu bezpieczeństwa ludziom.

5. Informacje o wyłapywaniu zwierząt podawane są do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Rzeczenica, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz za pośrednictwem Sołtysów.

6. Transport bezdomnych zwierząt będzie odbywał się środkiem transportu przystosowanym do bezpiecznego i humanitarnego przewozu zwierząt żywych. Transport zapewnia Schronisko dla bezdomnych zwierząt, ul. Przemysłowa 43, 83 – 400 Kościerzyna prowadzone przez Fundację „ANIMALSI”.

§ 7. 1. Gmina Rzeczenica realizuje sterylizację i kastrację zwierząt na zasadach ustalonych ze Schroniskiem dla bezdomnych zwierząt, ul. Przemysłowa 43, 83 – 400 Kościerzyna prowadzonym przez Fundację „ANIMALSI”.

2. Zabiegi sterylizacji i kastracji mogą być przeprowadzone wyłącznie przez lekarza weterynarii.

3. Zabiegom, o których mowa w ust. 1 nie podlegają zwierzęta w okresie 30 dni od umieszczenia ich w schronisku, z uwagi na możliwość zgłoszenia się właściciela lub opiekuna, oraz przeznaczone do adopcji w terminie określonym w ogłoszeniu o poszukiwaniu nowych właścicieli.

4. Podejmowanie decyzji o sterylizacji i kastracji zwierząt, które trafiły do schroniska, podejmuje lekarz weterynarii oraz kierownik schroniska.

§ 8. Poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt realizowane jest poprzez:

1. Informowanie o możliwości adopcji bezdomnych zwierząt w sposób zwyczajowo przyjęty – na stronie internetowej www.rzeczenica.pl oraz na tablicach ogłoszeń w miejscowościach Gminy Rzeczenica.
2. Współdziałanie z organizacjami społecznymi w zakresie poszukiwania nowych właścicieli zwierząt.

§ 9. Usypianie zwierząt:

1. Usypianie ślepych miotów może nastąpić wyłącznie przez lekarza weterynarii w lecznicy dla zwierząt i w gabinecie weterynaryjnym w schronisku – wymagany jest humanitarny stosunek pracownika do zwierzęcia.
2. Fakt usypienia ślepych miotów w schronisku odnotowuje się w ewidencji zwierząt.
3. Usypienie zwierząt agresywnych może nastąpić wyłącznie gdy jest zagrożone życie ludzkie, a zwierzęta nie dają rokowań na opanowanie ich agresji i dalsze przebywanie tych zwierząt w naszym społeczeństwie będzie zagrażało bezpieczeństwu zdrowia i życia ludzkiego. Na skutek tej agresji mogą być uszione w sposób humanitarny, przez lekarza weterynarii w asyście pracowników schroniska z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa.
4. Usypienie zwierząt chorych może nastąpić wyłącznie, gdy zwierzęta nie rokują nadziei na poprawę zdrowia i tylko w sposób humanitarny po przebadaniu przez lekarza weterynarii.
5. Zwłoki uszionych zwierząt muszą być odpowiednio zabezpieczone do czasu zabrania ich przez odpowiednie służby do tego przeznaczone.

§ 10. 1. Zwierzęta gospodarskie nieposiadające właściciela, które zostały znalezione na terenie Gminy Rzeczenica będą przekazywane do gospodarstwa rolnego w Pieniężnicy, Pieniężnica 12 A, 77 – 304 Rzeczenica i będą tam przebywać do momentu znalezienia nowego właściciela.

2. Jednocześnie, wraz z umieszczeniem zwierząt w gospodarstwie Gmina Rzeczenica podejmować będzie starania w zakresie znalezienia nowego właściciela dla tych zwierząt lub przekazuje zwierzęta właścicielowi gospodarstwa, w którym przebywały czasowo.

§ 11. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt realizowane jest poprzez Lecznicę dla zwierząt s.c., ul. Szczecińska 17, 77 – 300 Człuchów mającą możliwość świadczenia usług całodobowo.

§ 12. 1. Program będzie realizowany ze środków finansowych budżetu Gminy Rzeczenica.

2. W 2026 roku Urząd Gminy Rzeczenica zapewnił w budżecie kwotę 35.000 zł w tym na:

- wyłapywanie bezpańskich zwierząt z terenu Gminy Rzeczenica,
- usługę z tytułu gotowości interwencyjnej, t.j. dyspozycyjności transportu, obsługi interwencyjnej, zapewnienia miejsca dla psów z Gminy Rzeczenica w Schronisku dla bezdomnych zwierząt w Kościerzynie,
- zakup karmy dla kotów wolnożyjących,
- kastracja/sterylizacji kotów wolnożyjących
- leczenie chorych kotów wolnożyjących,
- usypianie ślepych miotów kotów wolnożyjących,
- zapewnienie miejsca w gospodarstwie rolnym dla zwierząt gospodarskich pozostających bez właściciela,
- współpracę z lekarzem weterynarii w zakresie sprawowania całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

UZASADNIENIE

W związku z nowelizacją ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1580 ze zm.) zmieniony został art. 11 a, który zobowiązuje Radę Gminy do określania w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Stanowi to wypełnienie obowiązku zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom przez gminę, wynikającego z art. 11 ust. 1 ww. ustawy.

Do 1 stycznia 2012 r. art. 11 a ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 r. (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1580, z późn. zm.) miał charakter fakultatywny, gdyż Rada Gminy mogła w drodze uchwały przyjąć program zapobiegający bezdomności zwierząt.

Zgodnie z uzasadnieniem do projektu nowelizacji ustawy o ochronie zwierząt obligatoryjne uchwalanie przez Gminy programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, przyczyni się do ograniczenia bezdomności zwierząt. Ponadto ww. uzasadnienie wskazuje, że istniejąca w Polsce nadpopulacja zwierząt domowych jest efektem słabej edukacji społeczeństwa, porzucania zwierząt bez żadnych konsekwencji i niekontrolowanego ich rozmnażania.

W związku z powyższym przygotowany został Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Rzeczenica w 2026 roku, który został uzgodniony z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochron zwierząt oraz dzierżawcami lub zarządcami obwodów łowieckich działającymi na terenie Gminy Rzeczenica. Obejmuje on swoim zakresem realizację takich zadań jak:

1. zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
2. opiekę nad wolnożyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
3. odławianie bezdomnych zwierząt;
4. obligatoryjną sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
5. poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
6. usypianie ślepych miotów;
7. wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
8. zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

W Programie wskazano koordynatora, realizatorów poszczególnych zadań oraz wysokość środków finansowych planowanych na ich realizację.

